

Dato: 9. marts 2012

Ankestyrelsen
Familierechtsafdelingen
Kristineberg 6
2100 København Ø

Ved breve af 16. februar 2012 og 6. marts 2012 har Ankestyrelsen, Familierechtsafdelingen, sendt udkast og supplerende udkast til forslag til lov om ændring af forældreansvarsloven, retsplejeloven og lov om Det Centrale Personregister (Revision af forældreansvarsloven m.v.) til høring hos blandt andre Den Danske Dommerforening (J. nr.: 2011-7301-00042).

Det fremgår, at forslaget er en udmøntning af en politisk aftale mellem samtlige partier i Folketinget, og at aftalen bygger på en omfattende evaluering af forældreansvarsloven. Den Danske Dommerforening har den 8. december 2011 afgivet høringssvar om rapporten vedrørende den nævnte evaluering.

Efter forslaget skal kompetencen i samværssager ændres, sådan at disse sager fremover ikke behandles af domstolene i forbindelse med sager om forældremyndighed og bopæl. Dommerforeningen henviser vedrørende dette forslag til høringssvaret af 8. december 2011, hvori foreningen har tilsluttet sig forslaget.

Vedrørende forslaget til ændring af 2. punktum i forældreansvarslovens § 11 kan Dommerforeningen ligeledes henholde sig til det tidligere afgivne høringssvar. Dommerforeningen har heri tilsluttet sig, at der ved afgørelser om fælles forældremyndighed mod den ene af forældrenes ønske skal levnes et større rum til at skønne over, om forældrene fremadrettet kan og vil samarbejde til bedste for barnet.

Vedrørende forslaget til ændring af forældreansvarslovens § 39 bemærkes, at Dommerforeningen i høringssvaret af 8. december 2011 har givet udtryk for, at der kan være et behov for at begrænse den fri adgang til gentagne gange at indbringe tvister om forældremyndighed og bopæl vedrørende de samme børn for domstolene. Af lovforslagets bemærkninger fremgår, at formålet med ændringen af § 39 er at indføre en begrænsning af netop denne karakter. I betragtning af forslagetets betydning er det dog Dommerforeningens opfattelse, at afvisningsmuligheden alene bør gælde tilfælde, hvor der tidligere er afsagt dom, og at dette bør fremgå direkte af § 39, stk. 1's ordlyd. I modsat fald bør det i bemærkningerne tydeliggøres, at bestemmelsen også angår aftaler og i givet fald hvilke aftaler, herunder eventuelt forlig indgået i retten. Dommerforeningen bemærker endvidere, at det af hensyn til såvel forældrenes som børnenes retssikkerhed er væsentligt, at statsforvaltningens afgørelse om afvisning af en sag om forældremyndighed og/eller bopæl kan indbringes for domstolene, således som det også foreslås i § 39, stk. 2. Dommerforeningen skal i den forbindelse opfordre til, at det i bemærkningerne nærmere overvejes, om det er hensigtsmæssigt, at rettens omgørelse af statsforvaltningens afgørelse om ikke at genoptage sagen automatisk skal føre til, at sagen skal hjemvises til statsforvaltningen. Dette vil i mange tilfælde medføre en forlængelse af den samlede sagsbehandlingstid, hvilket næppe i alle tilfælde vil være det bedste for barnet.

Dommerforeningen anser forslaget til en ny § 455 a i retsplejeloven som betydningsfuldt for, at ordningen kan virke efter hensigten. Som bekendt fremgår det af retsplejelovens § 398 i lovens kapitel 39 om kære, at retten træffer afgørelse på skriftligt grundlag, men at retten kan bestemme mundtlig forhandling, hvis særlige grunde taler for det. Foreningen har noteret sig, at der i bemærkningerne til forslaget § 455 a henvises til retsplejelovens kapitel 39. Det kunne på den baggrund forekomme nærliggende at formulere § 455 a, stk. 1, i overensstemmelse hermed.

Vedrørende ændringer i retsplejelovens § 448 skal foreningen foreslå, at nr. 2 bevares i den gældende formulering, og at nr. 3 affattes således: ”sager om afvisning af en anmodning om ændring af forældremyndighed eller bopæl, jf. forældreansvarslovens § 39”.

Om forslaget til ændring af retsplejelovens § 450 c om samtaler med børn, således at retten ikke længere blot kan, men skal anmode en børnesagkyndig om at afholde samtalen, bemærkes, at domstolene allerede efter den gældende regel inddrager børnesagkyndige i et ikke ubetydeligt omfang. Om byretternes afholdelse af samtaler i 2009 fremgår således af SFI's forskningsrapport 11:26, Dom til Fælles Forældremyndighed, at der inden for alle aldersgrupper medvirker både en børnesagkyndig og en dommer i flertallet af samtalerne. Det fremgår også, at andelen af børn, der alene taler med en dommer, er større i gruppen af 12-15-årige og navnlig i gruppen af 16-17-årige end i grupperne af børn

under 12 år. Efter Dommerforeningens opfattelse er dette udtryk for, at der på baggrund af kendskabet til den konkrete sag, herunder til barnets alder, til forældrenes hidtidige adfærd og til sagens generelle konflikttængde, foretages et kvalificeret skøn over, om der reelt er behov for at inddrage en børnesagkyndig, og det er foreningens opfattelse, at dette hidtil har fungeret hensigtsmæssigt. Foreningen skal i den forbindelse ikke undlade at gøre opmærksom på, at anvendelse af børnesagkyndige er ganske omkostningstungt og formentlig betydeligt tungere end forudsat i det fremsendte forslag.

Dommerforeningen har noteret sig, at forslaget til retsplejelovens § 450 c er led i den politiske aftale, men skal på baggrund af ovenstående foreslå, at det ændres, således at det også fremover ikke mindst ved samtaler med større børn overlades til dommerne at vurdere, om samtalen skal gennemføres af en børnesagkyndig.

Dommerforeningen har ikke i øvrigt bemærkninger til forslaget.

Dette svar sendes alene elektronisk og til famliestyrelsen@famstyr.dk.

Med venlig hilsen

Mikael Sjøberg